

Sygn. akt II UK 253/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku R. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o prawo do emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 15 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Gdańsku
z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. akt III AUa 396/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G., zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 8 stycznia 2014 r. i oddalił odwołanie R. J. od decyzji z dnia 6 lutego 2013 r., którą organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył w całości wnioskodawca, zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 10 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. Nr 45, poz. 226, ze zm.) przez błędne niezaliczenie jego zatrudnienia jako ucznia w zakładzie kamieniarskim do okresu pracy w szczególnych warunkach ze względu na niewykonywanie jej w pełnym wymiarze czasu pracy. Zarzucił także naruszenie art. 379 pkt 5 k.p.c. przez pozbawienie możliwości obrony swych praw ze względu na „brak w aktach Sądu Apelacyjnego dowodu w postaci akt rentowych, które stanowiły podstawę do zmiany wyroku I instancji przez Sąd II instancji na niekorzyść wnoszącego skargę kasacyjną, uniemożliwiając tym samym odniesienie się merytoryczne wnoszącego skargę do stwierdzeń Sądu Apelacyjnego, a tym samym pozbawiając możliwości skutecznej obrony”.

Jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na potrzebę wykładni art. 10 ustawy o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy w związku z § 2 ust. 1 i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz wykładni art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 3 k.p.c., „polegającej na tym, że brak dowodów w postaci akt rentowych w aktach sprawy, które uniemożliwił pełnomocnikowi wnoszącemu kasację zapoznanie się z tymi aktami, w przypadku gdy Sąd II instancji w oparciu o te akta zmienił wyrok Sądu I instancji na niekorzyść wnoszącego kasację stanowi naruszenie art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.”.

Organ rentowy w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniósł o jej oddalenie jako nieuzasadnionej.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości prawne

lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera tych przesłanek. Wykładnia przepisów wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania została już dokonana przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 kwietnia 2009 r. w sprawie II UK 334/08 (OSNP 2010 nr 23-24, poz. 294). Sąd Najwyższy wyraził tam, powtórzony w późniejszych orzeczeniach pogląd, że młodociany odbywający naukę zawodu w ramach umowy zawartej w zakładem pracy na podstawie przepisów ustawy o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy miał status pracownika, również w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym oraz ubezpieczeniu społecznym, lecz ta kwalifikacja nie jest wystarczająca do uznania tego okresu za okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach ze względu na obniżony czas pracy pracowników młodocianych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2011 r., II UK 169/10, LEX nr 786387; z dnia 23 stycznia 2012 r., II UK 96/11, LEX nr 1215433, z dnia 22 sierpnia 2012 r., I UK 130/12, LEX nr 1265553). W konsekwencji wskazana przez skarżącego kwestia nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, zwłaszcza że skarżący nie wskazał okoliczności uzasadniających zmianę przedstawionego, utrwalonego w judykaturze Sądu Najwyższego, poglądu.

Nie występuje również istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., gdyż nie zachodzi potrzeba wykładni art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2, i 3 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślono, że powołanie się na występowanie w sprawie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości wymaga sformułowania określonych wątpliwości i wykazania, że są one poważne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43, z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522 i z dnia 25 kwietnia 2010 r., I PK 26/10, niepubl.). Skarżący nie sprecyzował, nie wyjaśnił i nie wykazał, jakie wątpliwości interpretacyjne pojawiają się w związku z wykładnią wskazanych

przepisów. Nie sprecyzował również istotnego zagadnienia prawnego w kontekście przywołanych wyżej okoliczności i przepisów.

Rozważając twierdzenie o uniemożliwieniu pełnomocnikowi skarżącego zapoznania się z aktami ubezpieczeniowymi z perspektywy art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., należy podkreślić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntował się pogląd, zgodnie z którym pozbawienie strony możliwości obrony swych praw należy oceniać w ramach okoliczności konkretnej sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2015 r., II CSK 414/14, LEX nr 1790976 oraz powołane tam orzeczenia). W okolicznościach tej sprawy nie wystąpiły okoliczności uniemożliwiające skarżącemu obronę jego praw podczas postępowania apelacyjnego. Uwzględniając także, że nieważność postępowania Sąd Najwyższy uwzględnia w granicach zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), w ocenie Sądu nie zachodzi nieważność postępowania w związku z przekazaniem organowi rentowemu akt ubezpieczeniowych po wydaniu zaskarżonego wyroku, a przed ustanowieniem pełnomocnika z urzędu dla skarżącego.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).